

İŞLER TERS
GİTTİĞİNDE
TANRI
NEREDEDİR?

JOHN BLANCHARD

İŞLER TERS
GİTTİĞİNDE
TANRI
NEREDEDİR?

John Blanchard

 Ahit
Yayınları

Ahit Yayınları

Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit.
No 81/87, Topkapı, İstanbul, Türkiye
<https://ahityayinlari.com>
info@ahityayinlari.com

İşler Ters Gittiğinde Tanrı Nerededir?

Yazar: John Blanchard

Özgün adı: Where is God When Things Go Wrong?

Türkçesi © 2024 İzmir Protestan Kilisesi Derneği. Telif hakkı sahibinin izniyle basılmıştır. Tüm hakları saklıdır. Orijinali © 2005 ve 2020 Evangelical Press. ISBN 0-85234-590-9 ve 978-1-78397-173-2. Bu yayının hiçbir bölümü, yayıncıların önceden izni alınmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da başka herhangi bir yolla çoğaltılamaz, bir erişim sisteminde saklanamaz ya da iletilemez. Originally published in the U.K., © 2005 Evangelical Press. Turkish edition © 2024 by the İzmir Protestant Church Association. Translated and printed by permission. All rights reserved.

ISBN: 978-605-71023-2-4

ASIN: 605-71023-2-0

Sertifika No: 16231

Sürüm: master@g1.basim-1-g47ab07c

URL: https://ahityayinlari.com/tanri_nerededir

Çeviri: Çağdaş Coşkun

Düzeltili: Melis Çam

Düzeltili: Özge Kara

Mizanpaj: dizgimizanpaj.com

Dizgi: Caleb MacLennan

Bu kitabın hazırlanmasında yapay zeka teknolojilerinden faydalanılmıştır.

Joni Eareckson Tada'dan yapılan alıntılar Pickering and Inglis tarafından yayınlanan *Joni* ve Zondervan Yayınevi tarafından yayınlanan *One Step Further* adlı kitaplarından alınmıştır.

Bu kitapta kullanılan tüm Kutsal Kitap ayetleri, aksi belirtmedikçe, Kutsal Kitap Türkçe Yeni Çeviri'den alınmıştır. Kutsal Kitap © The Bible Society in Turkey (Kitap-ı Mukaddes Şirketi), The Translation Trust (Yeni Yaşam Yayınları), 2001, 2008. Tüm yayın hakları Kitabı Mukaddes Şirketi'yle Yeni Yaşam Yayınları'na aittir ve izin ile kullanılmıştır.

Basım: Anadolu Ofset, +90 212 567 73 13

Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit.

No 81/87 Topkapı, İstanbul

1. Basım: Mayıs 2024

İÇİNDEKİLER

Giriş	7
Tanrı Duruşmada	8
Doğal Afetler.....	9
Tsunami!	9
Dizayn Edilmiş Tasarımlar?.....	11
Kazalar	11
İnsanın Diğer İnsanlara Yaptıkları	12
Sorular	14
Kutsal Kitap Der ki... ..	16
Lekli Gezegen	17
Müdahale Eden Bir Tanrı?	19
Bir Vaka Öyküsü	20
Tanrı'nın Megafonu	22
Tanrı Olan İnsan	24
Kötülük, Acı... ve Siz	25
Kapanış Notu	27
Anı Yaşayın!	28

Chesapeake koyunda köpüklü sulara dalmaya hazırlanan Amerikalı güzel bir genç kız için hayat daha iyi olamazdı... 'Başkalarının çöpe attığı şeylerden' ustaca şeyler yapıp ülkesinde yaşanan Büyük Buhran dönemini atlatan kızın babası, sonunda başarılı bir iş adamı olmuş ve Los Angeles'ta düzenlenen 1932 Olimpiyat Oyunlarında Amerika Birleşik Devletleri güreş takımında yer almıştı.

Keyifli aile tatilleri, çeşitli sporlar (okulundaki kızlar lakros takımının kaptanıydı) ve okulunun Onursal Topluluğu'nda bir yer huzurlu ergenlik yıllarının uyumlu birer parçalarıyken üç kız kardeşiyle birlikte, babalarının güvenilir temel değerlerini özümsemişti. Kendi deyişiyle, "Hatırlayabildiğim kadarıyla, evimizde ve yaşamlarımızın etrafında mutluluktan başka bir şey yoktu." Üstüne üstelik Tanrı da tüm bu olanları destekliyor gözüküyordu. Onun için kiliseye gitmek neredeyse nefes almak kadar doğaldı ve ergenliğinin ortalarında sadık bir Hristiyan olarak iman ikrarında bulunmuştu.

Kendisini dünyanın zirvesinde hissediyor olmalıydı. Şimdi, o sıcak Temmuz gününün sonunda güneş batarken, serin ve ferah suya bir bıçak gibi dalmanın heyecanı bekliyordu. Güneş yanıklarıyla dolu kollarını ve bacaklarını esnetti ve suya daldı. Beş saniye sonra hayatı sonsuza kadar değişmişti...

Yüzeye doğru dönerken, kafasını bir kayaya çarptı ve bu onu körfezin kumlu zeminine hapsetti. Vücudu kontrolsüzce yayılırken, 'titreşimle karışık elektro şok gibi bir şey hissetti – ağır metal bir yayın aninden ve keskin bir şekilde salınması gibi.' Çaresiz bir şekilde yüzeye çıkmak için savaştı ama kolları ve bacakları beyninden gelen çılgına dönmüş mesajlara yanıt vermeyi başaramadı. Nefesini daha fazla tutamaz duruma geldiğinde, gel-git dalgası onu yukarıya doğru kaldırdı. Kardeşi Kathy aşağı doğru uzanıp onu tuttu ve diğer kişilerin yardımıyla onu karaya çıkardılar.

Bir ambulans onu acilen hastaneye götürdü ve sirenler inlerken korkusunu Kutsal Kitap'tan uzun zamandır hatırladığı ayetlerle yenmeye çalıştı: "RAB çobanımdır, eksikim olmaz. Beni yemyeşil çayırarda yatırır, sakın suların kıyısına götürür..." Hastanenin acil servisinde, kafası karışmış, korkmuş ve her zamanki hastane kokularından dolayı midesi bulanmışken, tekrar Kutsal Kitap'a yardım elini uzattı: "Karanlık ölüm vadisinden geçsem bile, kötülükten korkmam. Çünkü sen benimlesin..."

Bir dizi test ve röntgen filminden sonra doktorlar kafasına acil bir ameliyat yapma kararı aldılar. Sonraki günler Stryker Frame cihazına, vücudunun tek tek parçaları hareket ettirilmeden iki saatte bir döndürülmesine izin veren bir kanvas "sandviç" içine bağlanmış bir şekilde bilinci bir açık bir kapalı şekildeyken akıp geçti. Bilinçliyken saatleri korku ve acıyla, bilinçsiz saatleri ise korkunç rüyalar ve ilaca bağlı halüsinasyonlarla yarıda kesildi.

Bu süreci kemik taraması ve omurilik röntgeni takip etti, daha sonra da omurganın kırık-çıkığının neden olduğu hasarı telafi etmek için hassas bir ameliyat, ama sonunda doktorlar onu gerçeklerle yüzleştirdi: tam bir kuadriplejiydi. Halk arasında bilenen tabiriyle, omurligindeki zarar yüzünden kollarını, ellerini veya bacaklarını bir daha asla kullanamayacağı anlamına geliyordu.

Genç kız tamamen yıkılmıştı. İlerleyen haftalar doktorların çeşitli tedavi ve terapi biçimlerini önerdiği kısacık umut anlarla doluydu ancak bu anlar kısa süre sonra acı bir kırgınlıkla sona erdirildiler:

‘Ah, Tanrım, bunu bana nasıl yaparsın?’

‘Bana ne yaptın böyle?’

‘Sağır bir kulak tarafından işitildikçe dua etmenin ne faydası olabilir?’

‘Tanrı umursamaz. Umurunda değiliz.’

Keder, vicdan azabı ve depresyon ‘kalın, nefes almayı engelleyen bir battaniye gibi üzerini örttü... Zihinsel ve ruhsal ıstırapı, fiziksel işkence kadar dayanılmazdı... Yaşamımı sonlandırmak için parmaklarımda bir şey, herhangi bir şey yapmaya yetecek güç ve kontrol olmasını nasıl da istedim!’ Yılın ilk zamanlarındaki ruhsal güvence şimdi sorması kaçınılmaz olan sorunun alaycı arka planı gibi gözüküyordu: ‘İşler ters gittiğinde Tanrı nerededir?’

Bu sorunun geçmişi binlerce yıl geriye gitmektedir ve bu sorunun arkasında argüman şu şekilde özetlenebilir:

1. Dünyada kötülük ve acı vardır.
2. Eğer Tanrı’nın gücü her şeye yetseydi, kötülüğü ve acıyı engelleyebilirdi.
3. Eğer Tanrı sevgi doluysa, bunları engellemek ister.
4. Eğer her şeye gücü yeten, sevgi dolu Tanrı olsaydı, dünyada kötülük ve acı olmazdı.
5. Bu nedenle Tanrı ya güçsüz, ya sevgisiz ya da yoktur.

Tanrı Duruşmada

Bu mantık oldukça sağlam gözükmemekte ve bu durum Tanrı’nın kendisi hakkında Kutsal Kitap’ta ne söylediğini okuduğumuzda daha da güçlü bir argümana dönüşür. Kutsal Kitap Tanrı’nın yalnızca “tanrıların Tanrısı, rablerin Rabbi... Ulu, güçlü, heybetli” (Yasa’nın Tekrarı 10:17) ve “her şeyi kendi isteği doğrultusunda düzenleyen Tanrı” (Efesliler 1:11) olduğunu değil ama O’nun “sevecen ve lütfeden, tez öfkelenmeyen, sevgisi engin” (Mezmun 103:8) bir Tanrı olduğunu iddia eder. İlk bakışta etrafımızda her gün olan şeylerle bu beyanları birbirine uydurmak imkânsız gözükabilir, çünkü biliyoruz ki katostrofiler, kazalar, hastalıklar, kötülü, acı ve ölüm gerçeklerdir (bir kişinin de dediği gibi: ‘İnsanlık tarihi acı tarihinden başka bir şey değildir’), birçokları mantıksal olarak Tanrı’nın var olmadığını sonucuna varırlar. Günümüz inanç savunucularından Ravi Zacharias şöyle der: “Dünyada kötülüğün varlığı sorusu sorulmadan bir üniversitede Tanrı’nın varlığını hiçbir zaman savunmadım.”

Bazı insanlar için bu soru korkunç bir travma anında ortaya çıkar. 1990’ların sonuna doğru Kosova’daki acımasız ‘etnik temizlik’ boyunca, bir kadın haber kanallarına askerlerin ailelerinden on kadını ayırıp yol kenarında onlara tecavüz ettiklerini anlatır. Bunu yaparlar-ken, alay eden bir şekilde: “Sizleri vurmayacağız, ama ailelerinizin ne yaptığınızı görmelerini

istiyoruz” derler. Muhabirlere hikâyesini anlatan kadın, şunu ekler: “İşte o anda anladım ki Tanrı yoktur.” Bu filozofik ateizmin resmi bir deklarasyonu değildi ama bu yürekten kaynaklanan ateşli bir haykırıştı, birçoklarının yakıcı bir şekilde acı çekerken paylaştıkları bir haykırış. Kararlı ateistler bu soruyu bir inanç açıklamasına çevirirler: “Tanrı yoktur; kötülük ve acı bunu kanıtlar.”

‘Kötülüğün’ günümüzdeki kullanımı zararlı veya kötü olarak kabul edilen her şeyi tanımlayan geniş bir terimdir. Bu iki ana kategoriye kapsar: Bir taraftan zarar ve acı veren doğa olayları ve diğer bir taraftan da ahlaksal olarak kınanması gereken insan davranışları. Her ikisi için de sayısız örnek verebiliriz.

Doğal Afetler

Doğal sebeplere atfedilen acıların nedeni olarak akla ilk gelen neden doğal afetlerdir ve bazı öne çıkan örnekler diğer binlercesi için konuşabilir:

- 1319’da Etna Yanardağından çıkan volkanik serpintiler Catania kasabasında 15.000 kişiyi öldürdü.
- 1755’te korkunç Lizbon depremi tüm şehri neredeyse haritadan sildi. Depremi etkileri o kadar geniş bir çevreye yayıldı ki İskoçya ulusal parkı Loch Lomond’da sular bir buçuk sat boyunca her on dakikada bir metrelerce alçalıp yükseldi.
- 1923’te depremler Tokyo ve Yokohama şehirlerini vurduğundan Japonya’da 160.000 kadar insan hayatını kaybetti.

Tüm bu olaylar Kutsal Kitap’ın Mezmur 95:4’deki şu iddiasıyla nasıl uyumlu olabilir? “Yerin derinlikleri O’nun elindedir, dağların dorukları da O’nun.”

- 1953 yılının bahar ayında meydana gelen rekor bir gelgit, Kuzey Denizi’nin her iki yakasını da kasıp kavurarak Hollanda’da yaklaşık 2.000 ve İngiltere’de 300’den fazla insanı öldürdü.
- “Yüzyılın fırtınası” olarak isimlendirilen Mitch kasırgası 1998’de Güney Amerika’yı vurduğunda, 12.000’den fazla kişi ya boğularak ya da ezilerek öldüler. Hemen ardından gelen bölgesel yağışlar ve 240 km’ye varan şiddetli rüzgârlardan dolayı da milyonlarca kişi evsiz kaldı.
- Yirminci yüzyılın son büyük doğal felaketinde yaklaşık 30.000 kişi 1999 yılının Aralık ayında Venezüella’yı vuran şiddetli yağmurlardan dolayı yaşamlarını yitirmiştir.
- Yalnızca beş yıl sonra, dünya çok daha büyük bir felaket ile sarsıldı...

Tsunami!

Yerel saatler 26 Aralık 2004’te sabah 07:58’i gösterdiğinde, Endonezya takımadalarının kuzey-doğu ucunun yakınlarında, denizin birkaç mil altında bulunan tektonik plakalar 1.000 atom bombasından daha büyük bir güçle birbirinden ayrılırken, otuz altı depremi tetikledi, trilyonlarca ton suyun yerini değiştirdi ve Hint Okyanusu yatağının 965 km’lik kısmını tekrar düzenledi. Richter ölçeğine göre en büyük deprem 9,0 şiddetindeydi ve sudaki büyük

çalkantılar Tsunami meydana getirdi; uzun, yüksek bir dalga saatte 800 km hızla okyanus boyunca yarışa başladı.

Yirmi dakika sonra beş devasa dalga Sumatra'daki pazar kasabası Banda Aceh'i yerle bir etti. Binlerce kişi öldü; kurtulanlar yüz kişiden azdı. Endonezya'nın başka yerlerinde, kalabalık Lhuknga kasabası, palmiye ağaçlarının iki katı yüksekliğinde siyah bir su duvarı tarafından yeryüzünden silinip süpürüldü. Su baskınından Lhuknga'un 10.000 sakininden yalnızca birkaç düzinesi kaçabildi. Resmi ölü sayısı neticede 220.000'i aştı. Hint Okyanusu'nu boydan boya geçen tsunami, Andaman ve Nikobar adalarını etkisi altına alarak 7.000 kişinin ölümüne yol açtı.

Seksen dakika içinde tsunami, Phuket, Koh Lanta, Koh Phi Phi ve Krabi gibi lüks tatil yerlerinin de yol üzerinde bulunduğu Taylan sahiline ulaştı. Ortaya çıkan sonucu tarif etmek neredeyse imkânsızdı. Yalnızca birkaç dakika önce tatilciler çocukları beşiklerinde uyurken sahilde yürüyüş yapmakta ve hastalar hastanede yataklarında uzanmaktaydı. İşadamları, ev kadınları ve diğerleri günlük rutinlerine başlamak üzereydiler. Birdenbire, birkaç dakikadan daha fazla olmayan uyarılardan sonra, art arda gelen dehşet verici dalgalar dünyalarını sonsuza dek değiştirdi. Kurtulanlardan biri: "Sanki birisi okyanusun fişini çekmiş gibiydi" dedi. Hoteller, misafirhaneler, evler ve iş yerleri kâğıttan yapılmışçasına yıkıldılar. Motorlu araçlar sanki birer kibrit kutusu gibi yakınlarındaki ağaçlara savrulmuşlardı. 5.000'den fazla kişi hayatını kaybetti.

Tsunami yirmi dakika sonra da Sri Lanka'yı vurarak, sahil kasabası olan Galle'yi ve yakınlarındaki kıyı şeridini yıktı. Dakikalar içinde binlerce ceset sokakları ve sahilleri çöp yığınları gibi doldurdu. Hayatta kalanlar, şiddetli bir sel suyu yanlarından geçip giderken çaresizce ağaçlara ve binalara sıkıca tutundular. Sel suyu boğulmuş hayvanlardan ve moloz yığınlarından oluşan korkunç yükünün yanı sıra, bazıları suyun şiddetinden dolayı derin yarıklarla dolu ya da parçalara ayrılmış sayısız insan cesetleriyle doluydu. Bir trenin sekiz vagonu raylarından savrularak yakınlardaki ağaçlara sanki istenmeyen bir oyuncak gibi atılmıştı. Trende 1.000 yolcu vardı; yalnızca bir avuç dolusu kurtuldu. Sri Lanka'da 46.000'den fazla ölümün en az 15.000'i çocuktı.

İlk depremden iki saat sonra, su duvarı Bengal körfezini geçmiş ve Hindistan'ın doğu kıyısında bulunan kasabaların ve adaların canına okumuş, sabah ibadeti için bir araya gelmiş bir kilisenin tüm cemaati de dâhil 10.000 kişinin ölümüne neden olmuştu. Depremden yedi saat sonra, devasa dalgalar her biri deniz seviyesinden yalnızca birkaç metre yüksekte olan 1.190 adadan oluşan Maldivler'in başkenti Male'yi silip süpürmüştü. On dört ada dümdüz olmuş ve 100 kadar insan boğulmuştu. Bir saat sonra dalgalar Afrika'nın doğu kıyılarını vurarak Somali, Kenya ve Tanzanya'da 200'den fazla insanı öldürdü.

Dört hafta sonra resmi ölü sayısı 280.000'den fazla olduğu açıklandı ama gerçek sayı hiçbir zaman bilinemeyebilir. Bir Birleşmiş Milletler sözcüsü, tsunamiden etkilenen bölgelerin açısından, bunun dünya tarihindeki en büyük felaket olduğunu söyledi. The Independent gazetesi haklı olarak bu felakete "dünyayı sarsan dalgalar" der – Asya'daki bazı adaların yerleri hem yana doğru hem de dikine metrelerce kaymış; depremin merkezinden 12.000 km fazla uzaklıktaki Büyük Britanya'da dünya ölçülebilir bir ölçüde hareket etmiş; ve dünyanın dört bir yanındaki jeologlar titreşimleri kaydetmişlerdi.

Bu felaket dünyayı başka şekillerde de sarmıştı. Daily Telegraph editörlerinden birisi şu itirafta bulundu: "Beyinlerimiz bu büyüklükteki acıları hesaplayabilmek için dizayn

edilmedi... Bütün toplulukların yok oluşu kelimenin tam anlamıyla tasavvur edilemez.” Amerika Birleşik Devletleri Başkanı George W. Bush bu olayın ‘dünyaya anlayışımızın ötesinde kayıp ve keder getirdiğini’ söyledi.

Ama bu korkunç felaket ve daha önce sözü edilen diğer felaketler, “RAB ne isterse yapar, göklerde, yeryüzünde, denizlerde, bütün derinliklerde” ve devamında vurgulanan “Yeryüzünden RAB’be övgüler sunun... Bütün enginler” (Mezmur 135:6; 148:7) Kutsal Kitap’ın teminatı olan sözlerle nasıl uzlaştırılabilir? Bir Daily Telegraph okuyucusu birçokları için bunu cevaplar: “Dini inancı olan kişilerin ulusal bir felaketi imanlarının test edilmesi olarak görmeye elbette hakları vardır. Eldeki mevcut birçok kanıtı göre, eğer Tanrı varsa ya da vardiysa, şimdi kötü niyetli, deli ya da ölü biri gibi görünmüyor mu?”

Dizayn Edilmiş Tasarımlar?

Tanrı’ya karşı başka birçok suçlama yapılmaktadır. Gezegenimiz temel ihtiyaçlarımızın tümünü karşılayabilir ancak bizlerin şeklini bozabilen, parçalara ayırabilen ya da yok edebilen zehirli bitki örtüsünden virüslere, katil köpek balıklarından bakterilere kadar yaşayan birçok organizmalarla bolca doludur. Soluduğumuz hava bile bazen şu ya da bu türden yaşamı tehdit eden maddelerle kirlenmiş durumdadır.

Bu, tüm yaratılışın “çok iyi” (Yaratılış 131) olduğu hükmünü veren ve “her şeye yaşam [veren]” (Nehemya 9:6) Tanrı’dan beklememiz gereken şey midir? Irvine’deki California Üniversitesi’ndeki bir tartışmada, o zamanlar Atheists United’ın Başkan Yardımcısı olan Gordon Stein bu konuda adeta bıçağı saplayarak şöyle der: “Yeryüzündeki tüm canlılar Tanrı tarafından yaratıldıysa ve insanı kendi benzeyişinde yaratan Tanrı sevgi dolu bir Tanrı’ysa, tenyayı, sıtmayı, tetanozu, çocuk felcini, keneleri, sivrisinekleri, hamamböceklerini ve pireleri onun yaratmış olması gerektiğini nasıl açıklıyorsunuz?”

Kazalar

Dünyaca ünlü bilim adamı ve teolog Sir John Polkinghorne haklı bir şekilde içinde yaşadığımız dünyanın, milyarlarca kaza aracılığıyla kısmen doğrulanan bir değerlendirmeye, ‘düzen ve düzensizliğin birbiriyle iç içe geçtiği, kenarları pürüzlü bir dünyada yaşadığımızı’ söylemiştir. Çoğu nispeten önemsizdir ama bazılarının sonucu o kadar korkunçtur ki söz konusu olaydan yıllar sonra onları tanımlamak için tek bir kelime yeterlidir.

- Büyük İngiliz yolcu gemisi Titanic denize indirildiğinde o zamana kadar yapılmış en büyük ve en lüks gemiydi. Sahipleri “Tanrı’nın kendisi bile bu gemiyi batıramaz” diye övünürlerken, 1912’deki ilk yolculuğunda Kuzey Atlantik’te bir buzdağına çarptı ve tarihin en büyük deniz felaketinde 1.500’den fazla can kaybıyla battı.
- 2 Aralık 1984 gecesi, Hindistan’ın Bhopal şehrinin kenar mahalleleri, bir böcek ilacı fabrikasından kazara salınan zehirli gazla kaplandı. Yirmi tondan fazla metil izosiyanat atmosfere sızdı, zehirli bulutu insanların gözlerindeki ve akciğerlerindeki dokuları yaktı ve merkezi sinir sistemlerine saldırdı. Çoğu vücut fonksiyonlarının hâkimiyetini kaybetti

ve kendi vücut sıvılarında boğuldular. Birkaç saat içinde yaklaşık 4.000 insan öldü. Sahipsiz cesetler, kamyonlarla mezarlıklara ve yakım alanlarına götürüldü. O gece zehirlenenlerden 16.000'i sonraki yirmi yıl içinde öldü ve sonuç olarak da 150.000 kişi düzenli olarak tıbbi tedavi görmeye devam etti.

- 26 Nisan 1986'daki iki patlama, Ukrayna'nın Çernobil kasabasında bulunan RBMK nükleer reaktöründeki Ünite 4'ün reaktör çekirdeğini yok etti. Dünyanın en kötü nükleer-enerji kazası İkinci Dünya Savaşı'nda Hiroşima'yı yok eden atom bombasının binlerce kat fazlasına denk gelen radyasyon salınmasına neden oldu. Yalnızca otuz bir kişi hayatını kaybetti ama yirmi yedi şehir ve 2.600 köyde yaşayan on milyon kişi kirlenen bölgelerden tahliye edilmek zorunda kaldı. Daha sonraki tahminler, 800.000 kadar Ukraynalı çocuğun uzun vadede lösemiye yakalanma riski altında olabileceğini öne sürerken, diğer bir rapor felaketin etkilerinin ortadan kalkmasının 200 yıl sürebileceğini belirtti.

Bu korkunç kazalar diğer birçok kazayı temsil ederler; uçakların düşmesi, trenlerin raydan çıkması, araçların çarpışması, gemilerin denizde kaybolması, binaların yıkılması, köprülerin çökmesi, ağaçların düşmesi, makine arızaları. Her gün yüzlerce farklı şekilde milyonlarca kişi kazara ölüyor, sakat kalıyor ya da yaralanıyor.

Tüm bunlar nasıl olur da "her şeyi kendi isteği doğrultusunda düzenleyen" (Efesliler 1:11) şefkatli ve kontrolcü bir Tanrı'nın olduğu Kutsal Kitap senaryosunun bir parçası olabilir?

İnsanın Diğer İnsanlara Yaptıkları

Ahlaki anlamda 'kötülüğü' düşündüğümüzde aklımıza genellikle 'insanın insana karşı acımasızlığı' gelir - ve tarih bu tarz kötülüklerle doludur.

- Son 4.000 yıl içinde yalnızca 300 yıldan daha az bir süre büyük bir savaş yaşanmadığı tahmin edilmektedir. Birisi alaycı bir şekilde barışı 'sadece herkesin silahını yeniden doldurmak için durakladığı kısa bir zaman' olarak adlandırmıştır. Sadece Birinci Dünya Savaşı'nda otuz milyon insan öldürüldü.
- İkinci Dünya Savaşı'na ilişkin rakamlar o kadar büyüktür ki hiçbir zaman tam olarak hesaplanamamıştır ancak Alman diktatör Adolf Hitler'in Ari bir 'süper ırk' inşa etme planının bir parçası olan korkunç Yahudi Soykırımı'nda yok ettiği altı milyon Yahudi'yi (onlara 'insan bakterileri' diyordu) de içermektedir. Erkekler, kadınlar ve çocuklar Nazi imha kamplarında her gün yirmi dört saat boyunca gazla öldürülmüş; cesetlerden saç, deri ve altın dişler çıkarılarak yastık, abajur ve mücevher yapılmıştır.
- İki dünya savaşının mide bulandırıcı kan dökücülüğü bile büyük zulümlerin sona erdiği anlamına gelmiyordu. Her ay yaklaşık olarak 22.000'den fazla muhalif Çinli diktatör Mao Tse-tung'un 1950'lerde Çin'de gerçekleştirdiği Kültür Devrimi'ne karşı çıktığı için idam edildi. 1970'lerde Kamboçyalı Marksist Pol Pot iki yıldan kısa bir süre içinde 1.500.000'den fazla yurttaşını katletti. Ruanda'da 1994 yılında yaşanan vahşi iç savaş 800.000 kişinin ölümüne yol açmış, ülkeyi yerle bir etmiş ve geride yaklaşık 350.000 yetim çocuk bırakmıştır.
- "9/11" kısaltması, 11 Eylül 2001'de Amerika Birleşik Devletleri'ne yapılan cüretkâr terör saldırısının kısaltması haline gelmiştir. Titizlikle koordine edilen bir saldırıda, tarifeli sefer

yapan iki ticari uçak kaçırıldı ve New York'taki Dünya Ticaret Merkezi'nin ikiz kulelerine çarptırıldı. Ofis ekipmanları, insan bedenleri ve vücut parçaları havaya uçuruldu ya da binalardan dışarıya ve çevredeki sokaklara 'şerit gibi' yağdı. Doksan dakika içinde kuleler çöktü ve güneşi engelleyecek kadar büyük ve yoğun sarı tozdan oluşan devasa bir mantar bulutu ortaya çıktı. Toz nihayet dindiğinde, yaklaşık 3.000 erkek, kadın ve çocuk korkunç bir moloz yığınının altında yatıyordu.

- Kaçırılan üçüncü bir yolcu uçağı Washington D.C'deki Pentagon'a çarparak yaklaşık 200 kişinin ölümüne neden olurken, yolcuların teröristlerin niyetlerini cesurca engellediği dördüncü bir yolcu uçağı da Pennsylvaniada bir tarlaya düşerek kırk beş kişinin hayatını kaybetmesine neden oldu. Bu, 1865'te sona eren İç Savaş'tan bu yana ülke tarihinin en kanlı günü ve dünyanın o güne kadar gördüğü en yıkıcı saldırıydı. The Times'ın başyazısında 11 Eylül 2001'in 'modern dünyayı değiştiren gün' olarak nitelendirilmesine ya da Daily Mail'den Mark Almond'un 'Tarih bir daha asla eskisi gibi olmayacak' diye yazmasına şaşmamak gerekir.
- 1 Eylül 2004'ten önce Güney Rusya'daki Kuzey Osetya-Alanya cumhuriyetinde küçük bir kasaba olan Beslan'ın adını çok az kişi duymuştu ancak birkaç gün sonra sadece bir internet arama motorunda en az 10.000 'Beslan' sitesi vardı. Kasaba, Çeçen ayrılıkçılarla bağlantılı otuz kadar iyi organize olmuş teröristten oluşan bir ekibin Ortaokul No.1'i ele geçirmesi, çoğu çocuk binden fazla kişiyi rehin alması ve ardından okulun her yerine patlayıcı düzenekler yerleştirmesiyle hiç bilinmeyen bir kasaba olmaktan kötü bir şöhrete sahip olmaya kadar fırladı. Rus özel kuvvetleri binaya baskın düzenlediğinde teröristlerin yanıtı, çoğu çocuk olan 350 rehineyi katletmek oldu. 700'den fazla çocuk ve okul personeli hastaneye kaldırıldı ve tüm ulus yasa boğuldu. Batılı gözlemciler bu olayı 'Rusya'nın 11 Eylül'ü' olarak adlandırdı.
- Yemen İç Savaşı 2014 yılında başladı ve sona ereceğine dair hiçbir işaret yok. Şimdiye kadar 12.000'den fazlası sivil olmak üzere 100.000 kişi öldürüldü. Savaş aynı zamanda 85.000 kişinin hayatını kaybettiği bir kıtlığa yol açarken, Birleşmiş Milletler 13.000.000 kişinin daha açlıkla karşı karşıya olduğu uyarısında bulundu.

Kutsal Kitap'ın Tanrı'nın 'yoksullar, sıkıntıda olanlar için bir sığınak, fırtınada bir sığınak ve sıcağın korunmak için bir gölge' ve 'adil olanın yolunu koruyan' şefkatli bir Egemen olduğu öğretisi ışığında, bu zulümler - ve sayısız daha küçük zulümler - nasıl bir anlam ifade eder? (Yeşaya 25:4; Süleyman'ın Özdeyişleri 2:8). Birçok insan bunu anlamlandırabilmek için hiçbir girişimde bulunmaz. İkinci Dünya Savaşı sırasında İngiliz roman yazarı H. G. Wells şöyle yazmıştı: "Eğer savaşları, ölümleri ve bu savaşın tüm israfını ve dehşetini seyreden, bunları önleyebilen ve bunları kendini eğlendirmek için yapan, her şeye gücü yeten bir Tanrı olduğunu hissetseydim, onun bomboş yüzüne tükürürdüm." Yahudi yazar Elie Wiesel Yahudi Soykırımı'ndan sağ kurtulmuş ve *Gece* adlı son derece dokunaklı kitabında Yahudi Soykırımı'nın bazı dehşet verici anlarını anlatmıştır: Saman balyasıymış gibi dirgenlenen bebekler, asılan diğer çocukları izleyen çocuklar, annesi ve ailesinin diğer üyeleri, diğer mahkûmlar "Tanrı nerede?" diye inlerken, insan cesetleriyle doldurulan bir fırına atılmıştır. Nerede o? Şimdi nerede olabilir? Her şey bittiğinde Wiesel, yaşadıklarının "Tanrımı ve ruhumu öldürdüğünü ve hayallerimi toza çevirdiğini" söyledi. Daha geniş bir bağlamda İngiliz sanat eleştirmeni Brian Sewell itirafta bulunmuştur: "Açgözlülük ve saldırganlıkla çıldırmış bir dünyayı izledikten sonra... Tanrı'ya inanmayı bıraktım ve inancı ve ona uymayı

terk ettim.”

Sorular

Birçok insan için Tanrı’ya karşı oluşturulan iddialar oldukça sağlam görünmektedir - ama öyle midir? Kutsal Kitap’a dayalı bir yanıt oluşturmada önce bazı kritik soruların sorulması gerekir.

İyilik ve kötülük ya da insanların çektiği acılar neden herhangi bir soruna yol açsın ki? Eğer İngiliz filozof Bertrand Russell insanı ‘durgun suda tuhaf bir kaza’ olarak nitelemekte haklıysa, hayatların yavaşça ya da aniden, barışçıl ya da acılı bir şekilde, tek tek ya da topluca sona ermesi neden önemli olsun ki? Eğer bir başka dogmatik ateist olan Oxford profesörü Peter Atkins, insanoğlunu ‘gezegendeki bir parça balçık’ olarak adlandırmakta haklıysa, neden altı milyon Yahudi’nin ya da yarım milyon Ruandalı’nın sistematik olarak katledilmesinden biraz olsun endişe duyalım? Üzerine basılan ya da kanalizasyona atılan balçığı gördüğümüzde travma mı geçiriyoruz? Hint Okyanusu’ndaki tsunaminin yol açtığı yıkım ve ölüm karşısında tüm dünya gözyaşı dökerken, aynı acıyı neden böceklerin, bakterilerin, farelerin ya da sürüngenlerin kaderi için de duymayalım? Eğer insanlar sadece sayısız kimyasal ve biyolojik kazanın sonucuysa, nasıl kişisel bir değerleri olabilir; ve diktatörlük rejimleri ya da doğal afetler onların milyonlarcasını yok ettiğinde neden kılımızı kıpırdatmalıyız? Aynı şey kişisel ya da sınırlı bazda şiddet ya da kan dökme için de geçerlidir. Eğer anlamlı bir kökeni ya da kaderi olmayan biyolojik tesadüflerden başka bir şey değilsek, birbirimize nasıl davrandığımızı neden diğer canlıların nasıl davrandığından daha önemli olsun?

Evrimsel gelişim ahlak ve ahlaki standartlar için nasıl bir temel olabilir? İngiliz bilim adamı ve vaiz Rodney Holder bu soruna şöyle parmak basıyor: “Eğer evrimin tesadüfi süreçleriyle belirli bir şekilde organize olmuş atom ve moleküllerden başka bir şey değilsek, o zaman sevgi, güzellik, iyilik ve kötülük, özgür irade, aklın kendisi - aslında bizi insan yapan ve yaratılmış düzenin geri kalanının üzerine çıkaran her şey - nesnelliğini yitirir. Neden komşumu seveyim ya da ona yardım etmek için yolumdan sapayım? Aksine, neden yoluma çıkan herkesi ezip geçerek kendim için elimden gelen her şeyi elde etmeyeyim?”

Atomlardan etiğe ve moleküllerden ahlaka nasıl sıçrayabiliriz? Eğer bizler yalnızca genetik olarak programlanmış makineler isek, nasıl olur da herhangi bir şeyi ‘kötü’ olarak kınayabilir ya da herhangi bir şeyi ‘iyi’ olarak övebiliriz? Neden adalet ya da hakkaniyet konularıyla ilgilenelim ya da diğer ‘makinelere’ onurlu ya da saygılı davranma yükümlülüğü hissedelim? İnsanlar trajediye “Adil bir Tanrı nasıl olabilir?” sorusuyla karşılık verdiğinde, bu soru mantıksal olarak yersizdir, çünkü o olmadan “adil” ve “adaletsiz” gibi kelimeler tamamen kişisel görüş meseleleridir.

Ahlaki sorunların Tanrı’nın varlığını ortadan kaldırması bir yana, bir şeylerin doğru ya da yanlış, adil ya da adaletsiz olduğunu hissetmemiz, hepimizi etkileyen aşkın bir standart olduğuna dair güçlü bir ipucudur.

Böylesine olağanüstü ve evrensel bir güce sahip olan gizemli ahlaki denetleyici vicdan için Tanrı’dan başka nerede bir temel bulabiliriz? Vicdan içgüdü ya da arzuyla karıştırılmamalıdır, zira çoğu zaman her ikisini de keser ama çekiş gücünü nereden alır? Doğanın tarafsız olduğunu ve ahlaki değerlere sahip olmadığını zaten görmüştük. Kişisel seçim de, en

kötüsünden en iyisine kadar her türlü eylemi haklı çıkarabileceğinden, bir başlangıç değildir. Toplum da bireylerin bir araya gelmesinden ibaret olduğu için daha güvenilir değildir. Öte yandan, her şeyi bilen bir Tanrı tarafından yaratılmış olmamız, vicdan için rasyonel ve mantıklı bir temel sağlayacak ve kişisel yükümlülük duygumuzu açıklayacaktır. İnsan Genomu Projesi'nin başarıyla tamamlanmasına öncülük eden seçkin genetikçi Francis Collins bu noktayı çok iyi ifade etmektedir: "Bilimsel açıklamaya meydan okuyan bu ahlaki yasa, insanlıkla ilişki kurmak isteyen kişisel bir Tanrı'nın varlığını araştıran birinin tam da bulmayı bekleyeceği şeydir."

Bu soruları sormak ve yanıtlamak bizi bazılarının çok tuhaf bulacağı sonuçlara götürür: kötülüğün varlığı Tanrı'nın varlığına işaret eder, ondan uzaklaşmaya değil! Tanrı'dan kurtulmak kötülük ve ıstırap sorununu çözmez; sadece bizi birisinin 'insan sorgulamasıyla evrenin sessizliği arasındaki o umutsuz karşılaşma' dediği şeye hapsolmuş halde bırakır.

Ebeveynlerinin rastgele yaşam tarzının bir sonucu olarak doğuştan gelen bir hastalıkla doğan çocuklar, yoldan geçen bir holigan tarafından dövüldükten sonra kan gölünde yatar halde bırakılan emekli bir insan, aniden göğüs kanseri olduğunu keşfeden genç bir anne, Parkinson hastalığının ilk belirtilerini fark eden başarılı bir iş adamı, çocuklarının otistik olduğunu keşfeden perişan ebeveynler, sarhoş bir sürücü tarafından ezildikten sonra ömür boyu felçli kalan bir yaya, kan nakli sırasında HIV virüsü kaparak AIDS'e yakalanan bir hemofili hastası, oğlunu ölüme taşıyan New York'un ikiz kulelerinin çöküşünü izleyen öfkeli bir anne, Sri Lanka'da karısı ve çocuklarının vahşi bir su duvarı tarafından sürüklenmesini çaresizce izleyen bir tatilci. Egemen, sevgi dolu bir Tanrı'dan bahsetmek bu tür insanlara anında ya da tamamen tatmin edici cevaplar sunmayabilir ancak ateizm ne açıklama ne de teselli sunmaktan acizdir. Düşünen, hisseden, acı çeken, kederli, sorgulayan insanlar bununla yaşayabilir mi? Acı çekenlere trajedilerin ve felaketlerin iğrenç şakalar olduğunu ve gerçeğin, kıymet verdikleri şeylerin ve umudun insanın hayal gücünün ürünü olduğunu söylemek yeterli midir? Acı çeken insanlığı, Tanrı bir kenara itildiğinde geriye kalan zifiri karanlığa mahkûm mu etmeliyiz?

Sorulması gereken sorular yalnızca bunlar değildir. Bazı temel gerçekleri ortaya koyduğumuzda başka sorular da ortaya çıkmaktadır.

- Gezegenimiz altı milyar insanı doyurmaya yetecek kadar yiyecek sağlamasına rağmen, atmosferi bencilce kirletmemiz, dünyanın kaynaklarını sömürmemiz veya kötü yönetmemiz ve diktatör rejimlerin acımasız politikaları nedeniyle her yıl milyonlarca insan açlıktan ölüyor. Bunlar için Tanrı'yı suçlayabilir miyiz? Afet fonlarının zalim yöneticilerin ya da açgözlü politikacıların ceplerine aktarılmasından Tanrı mı sorumlu? Hindistan'da milyonlarca kişi açlıktan ölürken, ulusal dinleri ineklerin yiyecek olarak kullanılmasını yasaklıyor. Hinduizm'in milyonlarca insan yapımı tanrısı var; ülkenin kronik gıda sorunları görmezden gelinen bir tanrının üzerine atılabilir mi?
- Acılar genellikle insan hatası veya beceriksizliğinden kaynaklanır. Titanik'in sahipleri, güvertenin darmadağın görünmesini önlemek için önerilen filika sayısını azaltmamış olsalardı, geminin tüm yolcuları olmasa da çok daha fazlası kurtulabilirdi. Bu idari karardan Tanrı mı sorumluydu? Uluslararası Atom Soruşturması Kurumu Çernobil felaketinden 'kusurlu güvenlik anlayışını' sorumlu tuttu. Güvenlik prosedürlerinin dik-katsizce ihmal edilmesinin suçu Tanrı'nın kapısına bırakılabilir mi?
- İnsanların çektiği acıların büyük bir kısmı kasıtlı olarak kendiliğinden oluşmaktadır.

Sağlık uyarılarını dikkate almayan ve akciğer kanseri ya da kalp hastalığı nedeniyle sakat kalan sigara tiryakileri, karaciğer sirozundan muzdarip ağır içiciler, uyuşturucu bağımlıları ve gelişigüzel seks yaptıktan sonra AIDS'ten ölenler bunun bariz örnekleridir. Mezarlarını bıçak ve çatallarla kazan oburlar, kendilerini fiziksel ya da zihinsel çöküşe sürükleyen işkolikler, bastırılmış nefret, öfke, kin ve kıskançlığın doğrudan sonucu olarak ciddi hastalıklara yakalanan sayısız insandan hiç söz etmiyorum bile. Bu kişilerin davranışları için Tanrı mı suçlanmalıdır? Bir uçak kazası pilot hatasından kaynaklandığında suçu Tanrı'ya atabilir miyiz? Sarhoş bir sürücü kazaya neden olduğunda, bir tren tehlike sinyalinin görmezden geldiğinde ya da bir geminin kaptanı güvenlik prosedürlerini göz ardı ettiğinde Tanrı hatalı mıdır? Bir kişi dikkatsizce bir otobüsün önüne çıktığında Tanrı suçlu mudur? Bir futbolcunun dikkatsizce yaptığı bir müdahale rakibinin kariyerini sona erdirdiğinde bundan sorumlu mudur?

Yanlış davranışlar ve sonuçları arasındaki bağlantı o kadar açıktır ki, bu noktaya doğrudan kişisel bir şekilde değinmek istiyorum. Ravi Zacharias, kendisi ve diğerlerinin, dünyada bu kadar kötülük varken Tanrı'nın neden sessiz kaldığını soran Amerikalı bir iş adamıyla yaptıkları bir tartışmayı anlatır. Bir noktada birisi iş adamına, "Kötülük sizi bu kadar rahatsız ettiğine göre, içinde gördüğünüz kötülükle ilgili ne yaptığınızı merak ediyorum" diye sormuş. Zacharias'ın deyimiyle 'yüzü kızarmış bir sessizlik' oldu. Siz olsaydınız nasıl yanıt verirdiniz? Mükemmel olmadığını düşündüğünüz her şeyi hayatınızdan çıkarmak ve dünyadaki acı, ıstırap, sefalet ve mutsuzluğa katkıda bulunacak hiçbir şey yapmadığınızdan emin olmak için elinizden geleni yapıyor musunuz? Eğer yapmıyorsanız, Tanrı'yı kötü yönetimle suçlamaya hakkınız var mı?

Kutsal Kitap Der ki...

Kutsal Kitap bu konuda çok şey söyler ancak hiçbir noktada tüm sorunları çözecek, tüm acıları sona erdirecek ve tüm yarım kalmış işleri tamamlayacak kolaycı ya da basit yanıtlar sunmaz. Bunun yerine, en derin meselelerle ilgili olarak, bu yaşamda 'zayıf bir yansımadan başka bir şey görmediğimizi' (1. Korintliler 13:12) söyler. Şüpheciler bunu konudan kaçmak olarak görebilirler, ancak bu argümana kolayca karşı çıkılabilir.

İlk olarak, gerçekten yüce bir Tanrı'nın varlığı bir gizemdir. Eğer Tanrı hakkında bilinmesi gereken her şeyi anlayabilseydik, o artık Tanrı olmazdı.

İkinci olarak, Tanrı'nın dünyada olup biten her şey için bize bir açıklama borçlu olduğunu varsaymanın hiçbir mantıksal temeli yoktur. Cidden bilme hakkımız olduğunu iddia edebilir miyiz?

Üçüncü olarak, Kutsal Kitap'ın bize her şeyi söylemediğini söylemek, bize hiçbir şey söylemediğini söylemek değildir. Kuşkuyla baş başa kalmak karanlıkta kalmakla aynı şey değildir. Her şeyin tam bilgisine sahip olmadığımız sürece tüm cevapları nasıl bilebiliriz? Resmin tamamını görmediğimiz sürece resmin olmadığını söylemek, zekâ kılığına bürünmüş bir küstahlıktır. En güçlü inançlara sahip olanlar bile hayattaki bazı şeylerin bizi cevaplarla değil sorularla baş başa bıraktığını kabul ederler. Bunu inkâr eden, kötülük ve acının ortaya çıkardığı tüm sorulara basit bir çözüm bulmaya çalışan herkes olmayacak bir işin peşinden giden kişilerdir.

Dördüncü olarak, Tanrı şöyle der: ‘Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir, sizin yollarınız da benim yollarım değildir. Gökler yerden nasıl yüksekse, benim yollarım da sizin yollarınızdan, benim düşüncelerim de sizin düşüncelerinizden öyle yüksektir’ (Yeşaya 55:8); o zaman Tanrı’nın bize söyleyebileceği her şeyi nasıl anlayabiliriz? Bizim düşünme şeklimiz ile Tanrı’nın düşünme şekli arasında dünya kadar fark vardır! Buna katılmayan herkes yalnızca büyüklük sanrısından değil, delilikten de mustarıptır.

Beşinci olarak, Kutsal Kitap bize bilmek istediğimiz her şeyi söylemese de, bilmemiz gereken her şeyi söyler ve kötülük ve acı çekme konusunda bizi tartıştığımız tüm bu örneklerin çok ötesine götürerek her şeyin nasıl başladığını ve nereye gittiğini anlatır.

Lekeli Gezegen

Bir keresinde The Times gazetesindeki bir makalede “Dünyanın sorunu nedir” sorusu sorulmuştu. Bu makaleye verilen yanıtlar arasında, en kısa mektup açık ara en iyisiydi:

“ ‘Dünyanın sorunu nedir’ sorunuza cevaben –
Ben.
Saygılarımla,
G. K. Chesterton.”

Ünlü İngiliz yazarın itirafı, kötülük ve acılar için suçlayacak birini ararken, hiç kimsenin suçlayıcı parmağını Tanrı’ya doğrultacak durumda olmadığı gerçeğini onaylamaktadır.

Kutsal Kitap, Tanrı’nın dünyayı yarattığında, kendi mükemmel doğasını yansıtmak şeklinde hiçbir kusuru olmadığını söyler: ‘Tanrı yaptığı her şeyi gördü, her şey çok iyiydi’ (Yaratılış 1:31). Tek bir molekül bile Tanrı’yla ya da yaratılışın başka bir parçasıyla uyumsuz değildi. Bu mükemmel evrene, yaratılışın geri kalanından farklı olarak ‘Tanrı’nın suretinde’ (Yaratılış 1:27) yaratılmış olan insan da dâhildi; bu ifade bize insan hakkında en az üç şey söylemektedir:

1. Yaratıcısıyla ve diğer insanlarla canlı bir ilişki kurabilen kişisel bir varlık olarak yaratılmıştır.

2. Ahlaki bir varlık olarak yaratılmıştır; vicdanı onu doğası gereği doğru ve yanlış arasındaki farkın bilincinde kılar.

3. Sadece düşünebilen, sonuç çıkarabilen ve mantıklı kararlar verebilen değil, özellikle ahlaki seçimler yapabilen rasyonel bir varlık olarak yaratılmıştır. Yaratılışında üzerine ahlaki mükemmellik damgası vurulmuş olsa da, Tanrı’nın emrettiği her şeyi yapmaya programlanmış bir robot değildi. Bunun yerine, Tanrı’ya itaat etme yeteneğine ve ona itaatsizlik etme özgürlüğüne sahipti. Bu mükemmellik durumu, daha önce Tanrı’nın otoritesine karşı isyan etmiş olan Şeytan adlı yaratılmış bir melek ya da ruh, Âdem ve eşi Havva’yı Tanrı’ya inanmamaya ve onun açık talimatlarına itaatsizlik etmeye ikna edene kadar sürdü. Bunu yaptıkları anda, ‘Günah dünyaya girdi’ (Romalılar 5:12) - yıkıcı sonuçlarıyla birlikte:

- İnsanın Tanrı’yla olan ve kayıtsız şartsız itaate dayanan ilişkisi paramparça oldu. İnsan ruhsal doğasını korudu ama ruhsal yaşamını kaybetti. Bir kişi olarak kaldı ama Yaratıcısıyla olan dinamik birliğini kaybetti.

- Masumiyetini ve ahlaki özgür iradesini kaybetmiş, doğası tanrısız fikirler, tutumlar ve duygularla kirlenmiştir.
- Kendi kişiliği harap olmuştu. Özsaygısını kaybetti ve ilk kez suçlu, yabancılaşmış, utanmış, endişeli ve korkmuş olmanın ne demek olduğunu anladı.
- Kişiler arası ilişkileri şüphe, sahtekârlık, güvensizlik ve kendini haklı çıkarma ihtiyacıyla zehirlenmişti.
- Bedeni çürümeye, hastalığa ve ölüme maruz kaldı; bunlar insanın orijinal yapısında asla yer almayan şeylerdi.

Yine de bu felaketler, okuyup sonra da bugün konuyla ilgisi olmadığı için omuz silkebileceğimiz eski bir tarihten çok daha fazlasıdır. Âdem insan ırkının temsili başı olarak günah işlemiş ve insanlık bir bütün olduğu için tüm türü kendisiyle birlikte sürüklemiştir: ‘Günah bir insan aracılığıyla, ölüm de günah aracılığıyla dünyaya girdi ve böylece ölüm bütün insanlara geldi, çünkü herkes günah işledi’ (Romalılar 5:12). Bununla bağlantılı olarak, Âdem’in felaketle sonuçlanan günaha düşüşünden sonra ‘kendi benzeyişinde, kendi suretinde’ (Yaratılış 5:3) çocuk sahibi olmaya başlamasıdır.

Bir nehrin kaynağına atılan zehir gibi, Âdem’in kirlenmiş ve ahlaksız doğası da sonraki her nesle miras kalmıştır. Siz ve ben hayata ahlaki bir tarafsızlık içinde değil, kendilerini söz, düşünce ve eylemlerle ifade etmeyi bekleyen günahkâr eğilimler ve arzularla başladık. Kendi deneyimleriniz de bunu doğrulamıyor mu?

Sonsuz iyiliğe, kutsallığa ve gerçeğe sahip bir Tanrı’ya karşı isyan sonsuz derecede kötüdür ve insanın isyanı sonucunda tüm evren yerinden oynamış, yaratılışı ‘doğum sancıları içindeymiş gibi bugüne kadar inler halde’ bırakmıştır (Romalılar 8:22). Tüm güzelliğine rağmen, şu anda gördüğümüz şekliyle dünya orijinal durumunda değildir, günah nedeniyle kökten harap olmuştur. Depremler, yanardağlar, seller, tsunamiler, kasırgalar ve benzerleri, günah dünyaya girmeden önce bilinmiyordu ve neden oldukları acı ve ölüm, nihayetinde insanın Tanrı’ya hor görmesinden, Yaratıcısının yetkisine karşı kibirli ve ben merkezli isyanından kaynaklanmaktadır.

Peki, ama Tanrı neden en başta insana ahlaki özgürlük vererek böylesine bariz bir risk almış olsun? Cevap ne olursa olsun, her şeye gücü yeten bir Tanrı’nın bile insana özgürlüğü verirken bunu akıllıca kullanacağını garanti edemeyeceği açıktır. Hem özgür olup hem de özgür olmayan bir insan çelişkili bir durumdur ve Tanrı bile özgürlüğü aynı anda hem verip hem de alıkoyamaz. Yine de kusursuz bir Tanrı’nın olayları bu şekilde düzenlemiş olamayacağını söylemek çok ileri gitmek olur, çünkü ‘O’nun yolu kusursuzdur’ (Mezmun 18:30).

Tanrı’nın insana ahlaki seçim özgürlüğü vermekle hata ettiğini nasıl kanıtlayabiliriz? Robotlar yaratmak daha mı akıllıca olurdu? Bu tür bir yargıda bulunmak için yeterli miyiz? Bildiği her şeyi bilmediğimiz sürece Tanrı’nın nedenlerini ve amaçlarını nasıl bilebiliriz? Amerikalı yazar Don Carson, *How Long, O Lord* adlı güzel kitabında, Tanrı’nın çalışma şeklinin ‘bizim onu akıl yoluyla evcilleştirme çabamıza meydan okuduğunu’ yazıyor ve ardından ekliyor: “Mantıksız olduğunu kastetmiyorum; demek istediğim, onu paketinden çıkarıp evcilleştirebilecek kadar bilgimiz yok.” Sonlu, düşmüş yaratıklar olarak, acısı ne olursa olsun gururumuzu bir kenara bırakmalı ve Tanrı’nın yollarının bizim sınırlı ve kusurlu anlayışımızın ötesinde olduğunu kabul etmeliyiz.

Travmatik deneyimler genellikle bu inancı teste tabi tutar - ancak test geçilebilir. The

Times'da Dan Cohn-Sherbok tarafından alıntılanan bir Holokost kurtulanı, imha kampında geçirdiği süre boyunca Tanrı'nın eylemini ya da eylemsizliğini bir kez bile sorgulamadığını söylemiştir: "Yaşadığımız felaketi Tanrı ile ilişkilendirmek, onu suçlamak, ona daha az inanmak ya da yardımımıza gelmediği için ona inanmaktan vazgeçmek hiç aklıma gelmedi. Tanrı bize bunu ya da başka bir şeyi borçlu değil. Hayatlarımızı ona borçluyuz. Eğer birisi altı milyon insanın ölümünden onları kurtarmak için bir şekilde bir şeyler yapmadığından dolayı Tanrı'nın sorumlu olduğuna inanıyorsa, düşüncelerini tersine döndürmüş demektir."

Müdahale Eden Bir Tanrı?

Ama her şeye gücü yeten, sevgi dolu bir Tanrı kötülüğü ve neden olduğu acıları önlemek için müdahale etmeyecek midir? Bu soruyu yanıtlamaya başka bir soru sorarak başlayabiliriz. Ne tür bir Tanrı biz istedik diye bunu yapar? Davis'teki California Üniversitesi'nde yapılan bir tartışmada Edward Tabash Tanrı'yı 'ahlaki bir canavar' olarak nitelendirdi ve şu meydan okumayı yaptı: "Eğer dinliyorsan ve gerçekten oradaysan, hemen şimdi kendini göster... Muazzam bir mucize yarat... Bana varlığını kanıtlamak için eski söylentilerden daha fazlasını göster." Hiçbir şey olmadığında, Tabash davasını kanıtladığını iddia etti - ancak kendisine bu şekilde emir verilmesine izin veren bir tanrının, onu Tanrı yapan niteliklerden vazgeçmiş olacağı noktasını gözden kaçırdı. Biri "Zıpla!" diye bağırduğunda zıplayan bir tanrı sadece masallarda vardır. Tanrı'nın fizik yasalarını bir andan diğerine hangisinin askıya alındığını asla bilemeyeceğimiz şekilde manipüle ederek bazı şeylerin olmasını engellemesini (ya da başka şeylerin olmasına neden olmasını) gerçekten ister miydik? Eğer Tanrı sadece her bir insanın güvenliğini, rahatını ya da başarısını sağlamak için doğa yasalarını günde milyarlarca kez değiştirseydi, bilim imkânsız hale gelirdi ve İngiliz yazar Francis Bridger'ın da belirttiği gibi, "Öyle bir fiziksel, sosyal ve psikolojik istikrarsızlık durumuna düşerdik ki, hayat darmadağın olur ve paradoksal olarak beraberinde daha fazla acı getirirdi."

Pek çok kişi, her şeye kadir bir Tanrı'nın günahı önlemek için ahlaki meselelere müdahale edeceğini söyler - sadece bu dünyanın Hitlerleri, Pol Potları ve Mao Tse-tungları tarafından işlenen zulümlere değil. Elbette çocuk istismarcılarının, tecavüzcülerin, uyuşturucu satıcılarının, sarhoş sürücülerin, hırsızların ve benzerlerinin böylesine korkunç acı ve ıstıraplara neden olmasını önlemek için harekete geçecektir. Ancak mantıksal olarak bu tür bir argüman, ahlaki konularda kendimizi tek bir söz, düşünce ya da eylemden (iyi ya da kötü) sorumlu olmayan kuklalar rolüne indirgenmiş bulacağımız gibi rahatsız edici bir fikre yol açmaktadır.

Bu aynı zamanda dolaylı olarak acıya neden olan düşünce, söz ya da eylemlerden sorumlu olmayacağımız anlamına da gelir. Her hafta golf maçımın sonrasını eşimi başka bir randevudan almaya gidiyorum. Farz edin ki benden önce oyuna başlayanlar yüzünden gecikiyorum, sonra da programımın gerisinde kaldığımı fark ediyorum. Kulüp binasından otoparka doğru koşarken, yanlışlıkla başka bir kulüp üyesine çarpıyorum ve o da başını beton kaldırıma öyle şiddetli çarpıyor ki, beyninde onarılamaz bir hasar oluşuyor. Tanrı, acı dolu sonraki yılları önlemek için nasıl müdahale etmeliydi? Önümdeki oyuncuların daha iyi ya da daha hızlı oynamasını sağlayarak mı? Daha erken bir saatte oyuna başlamamı sağlayarak mı? Oyundan sonra duş alıp üstümü değiştirmem için gereken süreyi kısaltarak mı? Çarptığım kişinin kulüp binasına farklı bir kapıdan girmesini sağlayarak mı?

Tanrı, bağımsızlığımızın ya da seçim hakkımızın zerresinin elimizden alındığı noktaya kadar her şeyi tamamen kontrol etmesi fikrinden dolayı oldukça irkiliriz - ama Kutsal Kitap'ın öğrettiği bu değildir! Tanrı'nın olan biten her şeye hükmettiğini tekrar tekrar söyler ancak aynı zamanda günahın yazarı olmadığını ya da günaha dâhil olmadığını da açıkça belirtir. Daha sonra göreceğimiz gibi, bize insanların özgür, sorumlu ve hesap verebilir ahlaki aktörler olduğunu söyler.

Bir Vaka Öyküsü

Kutsal Kitap'ın kötülük ve acı çekme konusunu en kapsamlı şekilde ele aldığı eser, 3.000 yıl önce yaşamış olan Eyüp adında bir adamın öyküsüdür. “Doğu halkları arasındaki en büyük adam” (Eyüp 1:3) olarak anılan Eyüp, ciddi bir servete sahipti ve yedi oğul ile üç kızın babasıydı. Dahası, “kusursuz ve dürüsttü; Tanrı'dan korkar ve kötülükten sakınırdı” (Eyüp 1:1), ancak korkunç bir günde hem doğal felaketler hem de kötü insanların eylemleri tarafından vuruldu. 11.000 hayvanının çoğu çalındı; geri kalanlar büyük bir ateş topuyla kül oldu; hizmetkârlarının çoğu öldü ve on çocuğu parti düzenledikleri evi vuran bir kasırgada can verdi (bkz. Eyüp 1:13–19). Yine de kendi şahsında yaşanan katliamdan sonra Eyüp “tapınarak yere kapandı” ve şöyle dedi:

*“Bu dünyaya çıplak geldim, çıplak gideceğim.
RAB verdi, RAB aldı,
RAB'bin adına övgüler olsun!” (Eyüp 1:20–21)*

Bu, Tanrı'nın egemenliğine olan inancın etkileyici bir beyanıydı ancak imanını Eyüp'ün çektiği acıları azaltmadı. Sağlığı bozulmaya başladı; çibanlarla kaplandı; derisi soyulmaya başladı; gözleri zayıfladı; dişleri çürüdü ve ateş, uykusuzluk ve depresyonun bir kombinasyonu onu vurdu. En yakınındakiler ona sırt çevirdi ve karısı dolaylı olarak onu intihara davet etti: “Tanrı'ya lanet et ve öl!” (Eyüp 2:9). Yakın çevresindeki dostları önce anlayışlı davrandılar ama kısa süre sonra ağız değiştirerek Eyüp'e çektiği büyük acının büyük bir günahın cezası olması kanaatini taşıdıklarını söylediler.

O andan itibaren Eyüp adeta duygusal bir lunapark trenlerinden birisine bindi. Depresyonun derinliklerindeyken ölü doğmuş olmayı diledi: “Neden doğarken yok olmadım?” (Eyüp 3:11). Bir dalganın tepesindeyken, sonsuzluğu Tanrı'nın huzurunda geçirmeyi imanla bekliyordu: “Kurtarıcımın yaşadığını biliyorum... Onu kendi gözlerimle göreceğim” (Eyüp 19:25,27). Başka bir noktada, kendisi “toza ve küle dönüşürken” (Eyüp 30:19), tanrısız kişilerin “yıllarını refah içinde geçirmelerine ve mezara huzur içinde gitmelerine” (Eyüp 21:13) izin veren Tanrı'nın adaletini sorguladı. Tanrı'nın ya uzak ya da sağır olduğunu hissettiği dönemler oldu. Arkadaşları sorularını, öğütlerini ve suçlamalarını öylesine sürdürdüler ki, Eyüp, “Uzun soluklu konuşmalarınız hiç bitmeyecek mi?” diye yakındı (Eyüp 16:3). Sonra tüm öykünün dönüm noktası olan anda, Tanrı doğrudan Eyüp'le konuştu.

Tanrı'nın Eyüp'ün ıstırap dolu sorularına verdiği yanıt, Kutsal Kitap'ın kötülük ve ıstırap konusunu en kapsamlı şekilde ele aldığı bölümdür ama yine de ikisinden de hiç bahsetmez! Tanrı Eyüp'e derli toplu bir açıklama yapmak yerine, çok farklı bir yol izlemiştir. Eyüp'e sık sık

bir dizi soru sorarak insanın dışa bağımlılığı ve zayıflığının aksine, doğal dünyanın Tanrı'nın ezici büyüklüğüne ve gücüne nasıl işaret ettiğini hatırlattı:

“Biliyor musun göklerin yasalarını? Tanrı'nın yönetimini yeryüzünde kurabilir misin?” Eyüp 38:33

“Sende Tanrı'nın bileği gibi bilek var mı? Sesin O'nunki gibi gürleyebilir mi?” Eyüp 40:9

“Sen ömründe sabaha buyruk verdin mi, şafağa yerini gösterdin mi?” Eyüp 38:12

“Varıp da, ‘Buradayız’ desinler diye, şimşekleri gönderebilir misin?” Eyüp 38:35

Tanrı'nın Eyüp'ün sorularını doğrudan yanıtlamaya en çok yaklaştığı an, sormak oldu:

“Her Şeye Gücü Yeten’le çatışan O’nu yola getirebilir mi?...

Adaletimi boşa mı çıkaracaksın? Kendini haklı çıkarmak için beni mi suçlayacaksın?” Eyüp 40:2,8

Tanrı ona acı ve ıstırapın nedeni hakkında hiçbir şey söylememiş, bunun yerine insanın tepkisine odaklanmıştı. Eyüp'ün dostları tarafından söylenen sözler Eyüp'e açıklık, teselli ya da cesaret getirmek için hiçbir şey yapmamıştı; bunlar “bilgisiz sözlerdi” (Eyüp 38:2), ama Tanrı Eyüp'le konuştuğunda Eyüp her şeyi doğru bir perspektiften görmeye başladı:

- Tanrı evrenin mutlak kontrolüne sahipti ve hiçbir şey O'nun ebedi amaçlarını engelleyemezdi: *“Senin her şeyi yapabileceğini biliyorum, hiçbir amacına engel olunmaz.”* Eyüp 42:2
- Tanrı'yla tartışacak ya da O'nun kendisiyle olan ilişkisini sorgulayacak durumda değildi: *“Bak, ben değersiz biriyim, sana nasıl yanıt verebilirim?”* Eyüp 40:4
- Tüm gerçekleri bilmiyordu: *“Kuşkusuz anlamadığım şeyleri konuştum, beni aşan, bilmediğim şaşılalı işleri.”* Eyüp 42:3
- Tanrı ile canlı bir ilişki, dinsel duygulardan ya da fikirlerden kesinlikle daha iyiydi: *“Kulaktan duymaydı bildiklerim senin hakkında, şimdiyse gözlerimle gördüm seni.”* Eyüp 42:5
- Tanrı'nın gücünü, adaletini ve sevgisini sorgulamakla hata ettiğini itiraf etmeli ve kendini alçakgönüllülükle Tanrı'ya adamalıydı: *“Bu yüzden kendimi hor görüyor, toz ve kül içinde tövbe ediyorum.”* Eyüp 42:6

Burada önemli ilkeler vardır. Eyüp özel sorularına ayrıntılı yanıtlar alamadı, ama izini anlayamadığı zamanlarda bile Tanrı'ya güvenmeyi öğrendi. Bu kadere boyun eğmek değildi, İrlandalı vaiz Herbert Carson'un dokunaklı bir şekilde ifade ettiği gibi, ‘karanlıkta babasının kollarına sarılmış bir çocuk gibi’ karşılık veriyordu. Tanrı bize istediğimiz tüm cevapları vermez ve verdiğini iddia etmek hem zalimce hem de saçmadır. Avustralyalı yazar Peter Bloomfield'in de belirttiği gibi: “Acı çeken insanların ihtiyaç duyduğu son şey, ilahi takdiri yorumlamaya kalkışan sabit, kibirli ve inatçı danışmaların sesidir.”

Eyüp'ün deneyiminden çok güçlü bir şekilde çıkan bir mesaj şudur: Tüm yanıtları bilmekten çok, bilen kişiyi tanımak ve ona güvenmek önemlidir. Buna tutunmak özgürleştirici bir deneyim olabilir. Birkaç yıl önce eşim, inancını acımasızca boğan, yaşamını tehdit eden bir klinik depresyonun altında eziliyordu. Her hafta iki kez, insanlar neredeyse aynı kelimelerle ona, Tanrı'nın hayatımıza girmesine neden olduğu ya da izin verdiği hiçbir şeyi açıklama yükümlülüğü olmadığını sevgiyle hatırlatmalarına rağmen görünürde hiçbir rahatlama yok gibiydi. Tüm bunlar, sorularımıza kesin cevaplar vermedi, ancak bir gün içinde üzerindeki kara bulutlar kalktı ve Joyce imanı yenilenmiş ve derinleşmiş olarak gün yüzüne çıktı.

Tanrı'nın Megafonu

Herkes tarafından saygı duyulan bir akademisyen olan C.S. Lewis, *Acı Sorunu* adlı ünlü kitabında şöyle yazmıştır: “Tanrı bize zevklerimizde fısıldar, vicdanımızda konuşur, ama acılarımızda bağırır; sağır bir dünyayı uyandırmak için onun megafonu budur.” Lewis haklıydı. Pek çok insan için hayat tamamen ben merkezlidir. Eğer Tanrı bu insanların düşüncelerinde yer alıyorsa, bu sadece işler zorlaştığında ya da özel bir ihtiyaçları olduğunda çağrılacak belirsiz bir acil servis gibidir. Bu tarz insanlara evrenin merkezi olmadığımızı ya da doğa güçlerini kontrol edemediğimizi hatırlatmak gerekir. Tanrı bu tarz insanların kötülüğün korkunç gerçekliğini ve gücünü fark etmelerine, akıllarını başlarına toplamalarına, yaşamda doğru bir bakış açısı bulmalarına ve desteğine başvurmalarına yardımcı olmak için genellikle şu ya da bu türden farklı acıları kullanır. Binlerce yıl boyunca milyonlarca imanlı, Tanrı'nın kendisine güvenenler için kötülükten iyilik çıkarttığı en azından şu altı yola tanıklık etmiştir:

İlk olarak, acı çekmenin Tanrı'nın yüce bilgeliğine olan güveni geliştirdiği zamanlar vardır. Eyüp yaşadığı travmatik deneyimlerden şikâyet ettiğinde, Tanrı ona derli toplu bir açıklama yapmayı reddetmiş ve Tanrı'yı umursamaz ya da adaletsiz olmakla suçlayabilmesi için ancak Tanrı'nın bilgeliği ve gücüyle eşit bir bilgelige ve güce sahip olması gerektiğini söylemiş ve şunu eklemiştir:

“Ben dünyanın temelini atarken sen neredeydin? Anlıyorsan söyle [...] Her Şeye Gücü Yeten'le çatışan O'nu yola getirebilir mi? Tanrı'yı suçlayan yanıtla” Eyüp 38:4; 40:2.

Bir keresinde Yunanistan'da iki bacağı da kesilmiş kör bir imanlıyla tanıştım, ama bana: “Tanrı'dan şikâyetçi değilim. Bu bacaklar zaten ona aitti, bu yüzden onlarla ne isterse yapmaya hakkı var” dedi.

İkinci olarak, Tanrı bazen kötülük ve acıları bir inanlının imanına odak noktası sağlamak için kullanır. M.Ö. 600 yıllarında Yahuda'da yaşayan peygamber Habakkuk, ulusun ahlaki çöküşü karşısında Tanrı'nın görünürdeki kayıtsızlığı karşısında şaşkına dönmüştü. Yine de Tanrı işlerin daha iyiye gitmeden önce çok daha kötüye gideceğini açıkça belirttiğinde bile Habakkuk, “Ben yine RAB sayesinde sevineceğim, kurtuluşumun Tanrısı sayesinde sevinçten coşacağım” diye tanıklık etti (Habakkuk 3:18). Hiçbir şey Tanrı'nın kontrolü dışında değildir ve koşullar onu gafil avladığı için kriz yönetimine başvurmak zorunda da değildir. Peter Bloomfield'in bu konuda çok yerinde bir yorumu vardır:

“Tanrı'dan şüphe etmek için geçerli bir neden yoktur. İnsanın merakına ve zayıflığına, yanıtlanamayan sorularımıza, bilginizdeki boşluklara ve açıklanmış şeyleri görmezden gelerek açıklanmamış şeylerin peşinde koşmamıza rağmen, Tanrı tamamen güvenilirdir.”

Üçüncü olarak, acı çekmek ruhsal açıdan verimli olunması demektir. Yeni Antlaşma yazarlarından biri, Mesih'teki kardeşlerini deneme zamanlarında olumlu bir bakış açısı geliştirmeye ve imanlarının azimlerini geliştireceğini ve onları “hiçbir eksiği olmayan, olgun ve tam” olmaya götüreceğini fark etmeleri için teşvik etmiştir (Yakup 1:3–4).

Dördüncüsü, Kutsal Kitap Tanrı'nın imanlıları terbiye etmesinin değerli olduğunu, çünkü 'eğitici düzeltmelerin yaşama giden yol' olduğunu söyler (Süleyman'ın Özdeyişleri 6:23). Başka bir yerde, “Tanrı bizi iyiliğimiz için, kutsallığını paylaşalım diye terbiye eder” diye açıklar ve “hiçbir terbiye o zaman hoş görünmese de, acı verse de”, sonunda “terbiye edilenler için doğruluk ve esenlik hasadı” ürettiğini ekler (İbraniler 12:10–11). Bu, kişisel mutluluğu ve

kendini şımartmayı gündeminin en üst sırasına koyan bir kültürün tam tersidir, ancak sayısız imanlı nesil bu gerçekleri doğrulamaktadırlar.

Beşinci olarak, acı çekmek bize fiziksel zayıflığımızı ve Tanrı'ya olan bağımlılığımızı hatırlatarak yaşamda sağlık ve güçten daha fazlası olduğunu öğretir. Tanrı, Pavlus'un şifa için ettiği duayı kabul etmediğinde, elçi Pavlus sakatlığının bir ceza değil, bir tür koruma olduğunu fark etmiştir - kendi özgü durumunda, 'kibirlenmemi engellemek için' (2. Korintliler 12:7).

Altıncı olarak, denemeler dikkatimizi zamanın sorunlarından sonsuzluğun sorunlarına yöneltir. Zamanımızın çoğunu moda, spor, tatile nereye gideceğimize karar vermek, restoran ya da evimiz için eşya seçmek gibi önemsiz şeylerle geçirebiliriz ancak büyük bir felaket manşetlere çıktığında ya da ciddi bir kaza veya hastalık meydana geldiğinde, bu şeyler aniden önemsiz hale gelir ve genellikle kendi ölümümüzün kesinliği ve ötesinde neler olabileceği hakkında ciddi bir şekilde düşünmeye sevk ediliriz. Ani travma çoğu zaman insanların "Görünen geçicidir, ama görünmeyen kalıcıdır" (2. Korintliler 4:18) gerçeği üzerinde derinlemesine düşünmelerine neden olur. Herbert Carson, sahip olunması gereken doğru bakış açısının güzel bir örneğini vermektedir: "Gecekonduların tasfiye edilmesi kendi başına bir amaç değildir... Nihai amacı insanları daha iyi evlere taşımaktır. Dolayısıyla, Tanrı'nın zaman zaman sert gibi görünen tüm davranışlarında, bizi nazikçe ve lütfkâr bir şekilde taşınmaya hazırlamaktadır." Kutsal Kitap inananlara hiçbir yerde acıya karşı bir sigorta poliçesi sunmaz ancak halkına acıların ötesinde sonsuz bir gelecek vaat eden Tanrı'ya güvenerek acılarla başa çıkmanın bir yoluna işaret eder.

Her şeye gücü yeten bir Tanrı'nın kötülüğün üstesinden gelebileceği sevgi dolu bir Tanrı'nın bunu yapmak isteyeceği iddia edildiğinde, Tanrı'ya iman eden bir kişi bu gerçeği kabul eder ancak iddiada bulunan kişi bunun şu anda gerçekleşme de gelecekte gerçekleşeceğinden emin olabileceğimizi de ekler. İman etmeyenler geleceğe bakmaya gayret ederken, kendilerini yanlışların asla düzeltilemeyeceği ve kötülüğün son sözü söyleyeceği umutsuz bir boşluğa bakıyorken bulabilirler ancak Kutsal Kitap çok farklı bir bakış açısı sunar. Tanrı kötülüğün ve acının bir süreliğine ve asla tam olarak anlayamayacağımız amaçlar için var olmasına izin verse de, bunların bir gün ortadan kaldırılacağını ve ürettikleri sorunların mükemmel ve kalıcı bir şekilde çözüleceğini söyler. Mevcut düzeni var eden ve "güçlü sözleriyle her şeyi ayakta tutan" (İbraniler 1:3) Tanrı, bu harap olmuş ve bozulmuş kozmosu sona erdirecek ve onu "artık ölümün, yasın, ağlayış ya da acının olmayacağı" (2. Petrus 3:13) "yeni bir cennet ve doğruluğun evi olan yeni bir yeryüzüne" dönüştürecektir, çünkü "eski düzen ortadan kalkmış" olacaktır (Vahiy 21:4).

Tanrı'nın evrensel bir ahlaki düzenleme yapacağı gün yaklaşmaktadır. Kusursuz adalet sağlanacak - ve sağlandığı görülecek. Kötüler artık zenginleşmeyecek, doğrular artık acı çekmeyecek ve kötülük sorunu tüm şüphe ve tartışmaların ötesinde tam ve nihai olarak çözülecektir. Elçi Pavlus'un yirmi yıl boyunca neredeyse hiç dinmeyen acı ve baskıları "hafif ve anlık sıkıntılar" (2. Korintliler 4:17) olarak bir kenara bırakmasını ve imanlı kardeşlerine, "bu anın acıları, gözümüzün önüne serilecek yücelikle karşılaştırılmaya değmez" (Romalılar 8:18) diye güvence vermesini sağlayan şey budur. Kötülüğün ve acının varlığı Tanrı'nın olasılığını ortadan kaldırmaz, ancak Tanrı'nın varlığı halkı için kötülüğün ve acının ortadan kaldırılacağını garanti eder.

Düşüncelerimizi yalnızca zaman ve mekânla sınırlandırırsak, kötülük ve acı çekme konusunu asla kavrayamayız. Anlam ve amaca ilişkin soruların yanıtları, ateizmin içerisinde

işlediği “kutunun” dışında yatmaktadır. Ayın çekim gücünü bilmediğimiz sürece gelgit hareketlerinin bir anlam ifade etmemesi gibi, “kutuya hapsolmuş” düşünce tarzı da zihinlerimizi yatıştırarak ya da kalplerimizi memnun edecek cevapları asla bulamaz. Kötülüğe ve acıya Kutsal Kitap’a dayanan bir karşılık, zaman ve mekânın ötesine geçer, çünkü insanın çektiği ıstırapın aciz bir izleyicisi olmayan ama olan her şeyi tamamen kontrol eden Tanrı’yla kişisel bir ilişkiye dayanır.

Tanrı Olan İnsan

Kutsal Kitap daha sonra ileri doğru daha büyük bir adam atarak Tanrı’nın insanların çektiği acıların gerçekliğiyle yakında ilgilendiğini ve kötülüğü cezalandırmak ve sonunda onu yok etmek için tarif edilemez bir bedel ödeyerek radikal bir eylemde bulunduğunu ortaya koyar. Bunu İsa Mesih’in şahsında yapmıştır. Büyük başarı kazanan “İsa Mesih Superstar” müzikalinde Mecdelli Meryem “O bir insan, sadece bir insan” diye şarkı söyler. Haklıydı - ve haksızdı da! Her ne kadar İsa Mesih’in karakteri, sözleri ve eylemleri onu şimdiye kadar yaşamış olan diğer altmış milyar insandan çok daha üstün kılsa da, Kutsal Kitap onun gerçekten ve tamamen insan olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Çocukken ayakta durmayı, yürümeyi, konuşmayı ve yazmayı, kendi kendine beslenmeyi ve giyinmeyi öğrenmesi gerekiyordu. Yorgun, aç ve susuz olmanın ne demek olduğunu biliyordu. Başkalarının başına gelen trajediden duyduğu endişeyle ‘ağladı’ (Luka 19:41); iyi bir haber duyduğunda ‘sevinçle doldu’ (Luka 10:21). Daha da önemlisi, ‘tıpkı bizim gibi her yönden denendi’ (İbraniler 4:15).

Yine de *o bir insandan daha fazlasıydı*. O doğmadan yüzlerce yıl önce, Tanrı tarafından gönderilen peygamberler, Tanrı’nın gelecekte bir gün insanlık tarihine müdahale edeceğini ve insanlığın en büyük ihtiyacına mükemmel bir cevap verecek büyük bir kurtarıcı - Mesih - göndereceğini vaat ettiler. Bu peygamberliklerden 300’den fazlası onun doğum zamanını ve yerini, soy ağacını, yaşam tarzını, öğretisini, mucizevi güçlerini ve ölümünü çevreleyen olayların en küçük ayrıntılarını kapsıyordu. Daha da şaşırtıcı olanı, onun bir bakireden doğacağını söylüyorlardı ki, bu insan yaşamında eş benzeri olmayan bir şeydi.

İsa bu peygamberlik sözlerinin her birini harfi harfine yerine getirmiş ve bunu yaparken de Kutsal Kitap’ın tümünün ‘görünmez Tanrı’nın sureti’ (Koloseliler 1:15) ve ‘bedensel olarak... Tanrı’nın doluluğu’ (Koloseliler 2:9) olduğuna dair verdiği tanıklığı onaylamıştır. Ama İsa neden geldi? Kutsal Kitap daha açık olamazdı. Bir politikacı, bir diplomat, bir ekonomist, bir bilim adamı, bir doktor ya da bir psikiyatrist olarak değil, insanlığın en köklü ve ölümcül sorunuyla - Kutsal Kitap’ın kesin ve net bir şekilde ‘günah’ olarak adlandırdığı şeyle - başa çıkmak için geldi.

Daha önce gördüğümüz gibi, Tanrı’nın yaratılış (insanoğlu dahil) hakkındaki ilk kararı, yaratılışın “çok iyi” olduğu ve içindeki her şeyin O’nun tam onayını aldığı yönündeydi. Ancak işler değişti! Günümüz medyası şiddet, kan dökme, sefahat, ahlaksızlık, sahtekârlık, yolsuzluk, açgözlülük ve her türden günah haberleriyle dolup taşmaktadır - ve Kutsal Kitap bunun nedenini durmaksızın ‘her şeyden daha aldatıcı ve tedavisi imkânsız’ olan insan yüreğinin bozulmuşluğu olduğuna işaret eder (Yeremya 17:9).

İşte Tanrı, İsa Mesih’in şahsında bu korkunç sorunu çözmeye gelmiş ve bunu yaparken

de günahın neden olduğu acı ve ıstıraba sonuna kadar katlanmıştır. Bu, ilk kez 1960'larda yazılmış olan şu sözlerde güçlü bir şekilde ifade edilmiştir:

Zamanın sonunda, milyarlarca insan Tanrı'nın tahtının önünde büyük bir düzliğe yayıldı. Çoğu önlerindeki parlak ışıktan ürkererek kaçıyordu. Ancak ön tarafa yakın bazı gruplar hararetle - utançla değil ama kavgacı bir tavırla: 'Tanrı bizi yargılayabilir mi?' diyorlardı.

'Acı çekmeyi nereden bilsin?' diye çıktı genç bir kadın. Elbisesinin bir kolunu yırtarak Nazi toplama kampına ait dövmeden oluşan bir numarayı ortaya çıkardı. 'Korkunç şeylere katlandık... Dayak yedik... İşkence gördük... Öldük!'

Başka bir gruptaki siyahi bir adam gömleğinin yakasını indirdi. 'Peki ya bu?' diye sordu, boynundaki çirkin bir ip yanığını göstererek: 'Siyahi olmaktan başka bir suçum olmadığı halde linç edildim!'

Başka bir grupta, asık suratlı hamile bir kız öğrenci. 'Neden acı çekmeliyim?' diye mırıldandı. 'Bu benim hatam değildi.'

Düzliğin uzak köşelerinde böyle yüzlerce grup vardı. Her biri, yaşadığı dünyada kötülük ve acılara izin verdiği için Tanrı'dan şikâyetçiydi. Tanrı, her şeyin hoş ve aydınlık olduğu, ağlayışın ya da korkunun, açlığın ya da nefretin olmadığı cennette yaşadığı için ne kadar şanslıydı! Tanrı, insanların bu dünyada katlanmak zorunda kaldıkları onca şey hakkında ne bilebilirdi ki? 'Tanrı oldukça güvenli bir yaşam sürüyor,' dediler.

Böylece bu grupların her biri, aralarından en çok acı çekmiş olduğundan dolayı seçtikleri liderlerini gönderdi. Bir Yahudi, bir siyahi, Hiroşimalı bir kişi, aşırı derecede sakat bir eklem hastası, annesinin uyuşturucu kullanmasından dolayı sakat doğan bir çocuk. Bu kişilerin hepsi düzliğin ortasında birbirlerine akıl danıştılar.

Sonunda davalarını sunmaya hazırıldılar. Hazırladıkları bu dava oldukça zekiceydi. Tanrı onların Yargıcı olmaya hak kazanmadan önce, onların katlandıklarına katlanmalıydı. Verdikleri karar şuydu: Tanrı yeryüzünde yaşamaya mahkûm edilmeliydi - hem de bir insan olarak! Bırakın bir Yahudi olarak doğsun. Doğumunun meşru olup olmadığından şüphe edilsin. Ona o kadar zor bir iş verin ki, yapmaya çalıştığında ailesi bile onun aklını kaçırdığını düşünsün. En yakın arkadaşları tarafından ihanete uğrasın. Sahte suçlamalarla karşılaşsın, önyargılı bir jüri tarafından yargılsın ve korkak bir yargıç tarafından mahkûm edilsin. Bırakın işkence görsün. Sonunda, yapayalnız olmanın ne demek olduğunu görsün. Sonra da acılar içerisinde ölsün. Öyle bir ölsün ki, öldüğüne dair hiçbir şüphe kalmasın. Bunu kanıtlayacak bir sürü tanık olsun.

Her bir lider kendi hükmünü açıklarken, toplanan insan kalabalığından yüksek bir onay mırıltısı yükseldi. Son lider de hükmünü açıkladıktan sonra uzun bir sessizlik oldu. Kimse başka bir kelime söylemedi. Kimse kımıldamadı. Çünkü herkes birdenbire Tanrı'nın vermek istedikleri hükmün cezasını çoktan çektiğini anlamıştı.

Kötülük, Acı... ve Siz

Bu güçlü sözler muazzam bir gerçeğe işaret eder: Tanrı acılarımızı anlar çünkü kendisi de acı çekmiştir. Tanrı'nın ebedi Oğlu İsa, tarif edilemez bir sevgi eylemiyle kendisinin ölüm cezasına çarptırılmasına izin verdiğinde bunu yapmıştır. Kutsal Kitap, 'günahın ücretinin ölüm olduğunu' (Romalılar 6:23) ve tamamen günahsız olmasına rağmen, 'Mesih'in günahsızlar için öldüğünü' (Romalılar 5:6), isteyerek günahkârların yerini aldığını ve kendi bedeni ve ruhuyla onların hak ettikleri cezayı tam olarak taşıdığını açıkça belirtir. Kutsal Kitap'ın

ifadesiyle, “Mesih de bizleri Tanrı’ya ulaştırmak amacıyla doğru kişi olarak doğru olmayanlar için günah sunusu olarak ilk ve son kez öldü” (1. Petrus 3:18).

İsa “şeytanın işini yok etmek için” (1. Yuhanna 3:8) gelmiş ve ölümünden üç gün sonra (yine peygamberlik sözünü tam olarak yerine getirerek) ölümden dirildiğinde bunu yaptığını göstermiştir; yüzlerce bağımsız tanık tarafından doğrulanan muazzam bir gerçek, takipçilerinin zavallı korkaklardan cesur fatihlere dönüşmesi, Hristiyan kilisesinin kurulması ve büyümesi ve son iki bin yıl boyunca milyonlarca insanın yaşamındaki dinamik etkisi İsa’nın dirilişinin kanıtlarıdır. Şimdi, “Tanrı ile insanlar arasındaki tek arabulucu” (1. Timoteos 2:5) olarak, bencil yaşamlarından vazgeçip kendilerini Kurtarıcı ve Rab olarak kendisine adayan herkese günahlarının affını ve Tanrı ile diri, sonsuz bir ilişkiyi sunmaktadır.

Peki, doğal afetler ve toptan terör eylemleri bunun neresinde? İsa bir keresinde insanlara o dönemde Kudüs’te bir kulenin çökerek on sekiz kişinin ölümüne yol açtığı yeni bir felaketi hatırlatmıştı. Mevcut spekülasyonları bir kenara bırakan İsa, dinleyicilerine açık bir uyarı eklemekten önce kurbanlar hakkında bir soru sordu (ve cevapladı): “Sizce onlar Yeruşalimde yaşayan diğer insanlardan daha mı suçluydu? Size söylüyorum, hayır! Ama tövbe etmezseniz, hepiniz mahvolacaksınız” (Luka 13:4-5).

Çıkarılacak dersler çok açıktır. Bazı insanlar 11 Eylül’ü Tanrı’nın Amerika Birleşik Devletleri’ni yargılaması, 2004’teki tsunaminin yol açtığı yıkımı da hayatını kaybedenlerin günahlarına karşı gazabı olarak görür. Ancak İsa, bu iki felaketin mağdurlarının söz konusu iki yerdeki en kötü günahkârlar olduğunu ve diğerleri kurtulurken onların yok olmayı hak ettiklerini söylemek için hiçbir gerekçemizin olmadığını açıkça belirtmiştir. Tanrı’ya, binlerce insanı haksız yere ölmeleri için rastgele seçerek korkunç bir yanlışlığa düşmekle suçlamaya da hakkımız yoktur. Bunun yerine, sonsuz bilgeliğiyle koruyucu elini geri çektiğini ve sınırlı anlayışımızın çok ötesindeki amaçlar için bu tür olayların gerçekleşmesine izin verdiğini kabul etmeliyiz, ancak bu, onun iddialarını reddeden herkesi bekleyen yargı hakkında bir uyarıyı da içermektedir.

Bu kulağa çok sert geliyorsa tüm insanlığın yok edilmemesinin yalnızca Tanrı’nın merhametinden kaynaklandığını düşünmenizi tavsiye ederim. ‘Herkes günah işledi ve Tanrı’nın yüceliğinden yoksun kaldı’ (Romalılar 3:23) gerçeği, Tanrı’nın şu anda tüm insanlığı ortadan kaldıracak olsaydı, ne adaletinden ne de doğruluğundan ödün vermeyeceği anlamına gelir. Eğer Tanrı derhal ve evrensel bir yargıda bulunsaydı, bu cümleyi okumayı bitirene kadar hayatta olmazdınız! Şu anda hayatta olmanızın tek nedeni, en azından şimdilik, Tanrı’nın bize “günahlarımızın göre davranmaması ya da suçlarımıza göre karşılık vermemesidir” (Mezmun 103:10) ve “RAB’bin büyük sevgisinin tükenmemesidir” (Ağıtlar 3:22).

Bana 11 Eylül 2001 olaylarından kısa bir süre sonra, “Dindar fanatikler o 2.800 kişiyi öldürürken Tanrı neredeydi?” diye sordular. Ben de şöyle cevap verdim: “Dindar fanatikler, Oğlu İsa Mesih’i öldürdüğünde Tanrı tam olarak neredeydi - olan biten her şeyi tamamen kontrol etmekteydi.” Bu Kutsal Yazıların açık öğretisidir. İsa’nın öldürülmesinde işbirliği yapanlar “kötü adamlar” olarak tanımlanır ancak onun ölümü de “Tanrı’nın belirlenmiş amacına ve ön bilgisine” göre olmuştur (Elçilerin İşleri 2:23).

Doğal afetler ve manşetlerde karşımıza çıkan vahşetler, kötülük ve acının gerçek, hayatın kısa ve kırılgan, ölümün ise kesin olduğu konusunda bizi ikaz eden birer uyandırma çağrılarıdır. Daha da yüksek sesle bizi, “her birimizin Tanrı’ya hesap vereceği” (Romalılar 14:12), “dünyayı adaletle yargılayacağı” (Elçilerin İşleri 17:31) son hesaplaşma gününe hazırlanmaya

çağırırlar. Yine de, “saf olmayan hiçbir şey [cennete] asla giremeyeceğinden” (Vahiy 21:27), kendi düşüncelerimize, sözlerimize ve eylemlerimize dayanırsak durumumuzun umutsuz olacağından ve hak ettiğimiz korkunç cezaya bilinçli olarak katlanarak sonsuzluğu cehennemde geçirmeye mahkûm edileceğimize emin olabiliriz. İsa dinleyicilerini, “Tövbe etmezseniz, hepiniz mahvolacaksınız” diye uyarırken tam olarak bunu kastediyordu.

Şimdi ise hayatınız boyunca okuyabileceğiniz en iyi haber karşınızda! İsa’nın günah-kârların yerine ölümü ve dirilişi sayesinde, Yargıç Tanrı mahkeme dışında bir anlaşma yapmaya hazırdır! Eğer gerçek tövbe ve imanla ona gelir, günahınızdan döner ve İsa Mesih’e Kurtarıcınız olarak iman ederseniz tüm günahlarınız bağışlanacak, Tanrı’yla barışacak ve dünyadaki yaşamınız sona erdiğinde sonsuz yaşamınızı O’nun günahsız, acısız, ölümsüz, görkemli ve ebedi varlığının huzurunda geçireceksiniz.

Kapanış Notu

Bu kitapçığa başladığımız hikâye, bitkin ve hayata küsmüş bir felçli ile son bulmadı. Boynunu kırdıktan iki yıl sonra, Joni Eareckson hâlâ derin bir depresyon halindeydi ancak yavaş yavaş manevi görüşü netleşti ve inancı güçlü ve istikrarlı bir şekilde arttı. Ayrıca dişlerinin arasında tuttuğu bir fırçayla resim yapma konusunda olağanüstü bir yetenek geliştirdi ve Joni’nin resimleri ve baskıları değerli koleksiyon eşyaları haline geldi.

Joni Eareckson 1979 yılında Joni ve Arkadaşları yardım hizmetini kurdu. 1.000’den fazla yayın organında yayınlanan günlük bir radyo programını da içeren bu hizmet, dünya çapında binlerce insana muazzam bir yardım sağladı. Bu hizmetin bir başka yönü de bugüne kadar gelişmekte olan ülkelere 25.000 tekerlekli sandalye sağlamış olmasıdır. Artık evli olan Joni Eareckson Tada, ilahiyat fakülteleri, üniversiteler ve diğer ulusal ve uluslararası kuruluşlardan çok sayıda ödül almıştır ve otuz kadar kitabı, tüm acılarından ve sıkıntılarından tamamen üstün olan Tanrı’ya ısıtılı bir inançla doludur. İşte bazı örnekler:

Geçirdiğim kaza, hak etmiş olsam da olmasam da, yaptığım yanlışların bir cezası değildi. Neden felç olduğumu sadece Tanrı bilir. Belki de ona hizmet ederek daha mutlu olacağımı biliyordu. Hâlâ ayakta olsaydım, işlerin nasıl gidebilecek olduğunu söylemek zor. Muhtemelen hayatın içinde sürüklenip giderdim - evlilik, hatta belki boşanma - tatminsiz ve hayal kırıklığına uğramış... Dikkatimi çekmek ve beni değiştirmek için bir şeyler yaptığı için Tanrı’ya gerçekten minnettarım.

Bugün geriye dönüp baktığımda, felçli olduğum tüm bu sürecin Tanrı’nın sevgisinden kaynaklandığına ikna oldum. Zalim bir ilahi şakanın kurbanı değildim. Tanrı’nın çektiğim acıların ardında yatan kendi sebepleri vardı ve bunlardan bazılarını öğrenmek bu zorlu süreçte benim için çok büyük bir fark yarattı.

Bugüne kadar kırk ülkede konuşmacı olarak katıldığı binlerce toplantıdan birisinde, yıllarca çektiği acılar boyunca kendisini ayakta tutan temel ilkeye şu şekilde işaret etmiştir: “Tanrı’nın egemenliğine dayanmayı öğrendiğimizde, düşüncelerimizi o sarsılmaz, hareket ettirilemez gerçekliğe sabitleyip yerleştirdiğimizde, büyük bir iç huzur yaşayabiliriz. Sıkıntılarımız değişmeyebilir. Acımız azalmayabilir. Kayıplarımız geri gelmeyebilir. Sorunlarımız yeni şafakla birlikte solmayabilir. Ancak Tanrı’nın kontrolde olduğu gerçeğinde dinlendiğimiz için bu şeylerin bize zarar verme gücü kırılır.”

Anı Yaşayın!

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki terör saldırısından bir gün önce bir American Airlines yolcusu, kabin ekibinden bir kişinin şarap şişesiyle buz kırdığını fark etmiş ve kendisine zarar verebileceği endişesini bu kişiye söyler. Kabin görevlisi bundan etkilenir ve bir süre konuştuktan sonra ondan kendisini uyaran kişiden bir Hristiyan kitapçığı kabul eder. Uçuşun ilerleyen saatlerinde bunun son zamanlarda kendisine verilen altıncı broşür olduğunu söyler ve “Tanrı benden ne istiyor?” diye adama sorar. Adam “Hayatını” diye cevap verir ve ardından Tanrı’yla arasını düzeltmesi gerektiğini açıklar. Aynı kabin görevlisi, yirmi dört saatten kısa bir süre sonra Dünya Ticaret Merkezi’ne çarpan ilk uçaktaydı.

Bu kitapçığı kapatırken, iki şey üzerinde dikkatle düşünmenizi tavsiye etmeme izin verin. Birincisi, Tanrı size şu harika vaatte bulunuyor: “Beni arayacaksınız, bütün yüreğinizle arayınca beni bulacaksınız” (Yeremya 29:13). İkincisi ise, bu lütfkâr vaadin bir bitiş tarihi olduğudur: “*Bulunabilecekken* RAB’bi arayın, *yakındayken* O’nu çağırın” (Yeşaya 55:6, vurgu eklenmiştir). Mürettebat üyesinin kendi bitiş tarihine birkaç saat kaldığını bilmiyordu ve onun olağanüstü öyküsü, hiç kimsenin Tanrı’nın sabrını hafife almamaları gerektiğini ve kendi uygun zamanlarında yanıt verebileceklerini varsayamayacaklarını hatırlatmaktadır.

Tanrı kusursuz kutsallığı içinde günden nefret eder, ama “hiç kimsenin mahvolmasını istemez, herkesin tövbe etmesini ister” (2. Petrus 3:9) ve büyük merhametiyle, bunu gerçekten yapan herkese sevgisini döker. O halde hiçbir şey sizi burada ve şimdi O’na yakarmaktan, sizi bağışlamasını ve günden dönüp kendinizi kişisel Kurtarıcınız olarak İsa Mesih’e adanmanız için size lütuf vermesini istemekten alıkoymasın. “Tanrı’nın armağanının Rabbimiz Mesih İsa’da sonsuz yaşam olduğunu” kendiniz keşfedin (Romalılar 6:23)!